

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 09.10.2024 16:00 -

Paikka Fellmannia, Kirkkokatu 27, kokoushuoneet Ars ja Cultura

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Mäkynen Maria	puheenjohtaja	
	Arvaja Pertti	I varapuheenjohtaja	
	Lindqvist Marko	II varapuheenjohtaja	
	Rusanen Roosa	jäsen	
	Laaksonen Antti	jäsen	
	Sorsa Tuomas	jäsen	
	Granlund Saija	jäsen	
	Suhonen Kaarina	jäsen	
	Pusa Matias	jäsen	
	Harmaala Miina	varajäsen	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	
	Nyström Aleks	liikuntajohtaja	
	Tuomi Tuulia	museonjohtaja	
	Maijala Lauri	teatterinjohtaja	
	Kylkilahti Maija	intendentti	
	Karhos Matti	kulttuuriasiainpäällikkö	
	Haverinen Pia	johtava asiantuntija	
	Palmi-Felin Salla	kirjastopalvelujohtaja	
	Ratia Jorma	kaupunginhallituksen edustaja	
	Vehviläinen Liisa	henkilöstön edustaja	
	Saari Juuso	nuorisovaltuuston edustaja	
	Takala Terhi	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

Lahti 4.10.2024

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
71	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
72	Pöytäkirjan tarkastajat	4
73	Kirjastojen palveluverkko	5
74	Liikuntapalveluiden vuosiavustukset vuonna 2024	9
75	Avustuksen myöntäminen Etelä-Suomen ESKOT ry:n Lahden klubitalon toimintaan vuodelle 2025	11
76	Tiedoksi merkittävät asiat	15
77	Muut asiat	16
78	Perillisittä kuolleen kuolinpesän omaisuuden haku Lahden kaupungille (salainen)	17

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

71

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Esityslista

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

nro 9

72

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan I vpj. Pertti Arvaja ja jäsen Saija Granlund.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esiityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

73
Kirjastojen palveluverkko

4422/00.01.02.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kirjastopalvelujohtaja Salla Palmi-Felin, p. 050 559 4098

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää kirjastoverkosta ja siihen tulevista muutoksista.

Perusteluosa

Lahdessa on pääkirjasto ja 8 lähikirjastoa. Lähikirjastot sijaitsevat Ahtialassa, Jalkarannassa, Kärpäsessä, Launeella, Mukkulassa, Nastolassa ja Renkomäellä. Kirjastopalvelujen saatavuutta täydennetään lisäksi mm. kirjastoauton ja kotikirjastopalvelun palveluilla. Lahden kirjastopalvelut ovat osa Päijät-Hämeen kuntien Lastu-verkkokirjastoa.

Kirjastolle vuosille 2026-2027 suunnatut säästötoimenpiteet edellyttävät kirjastoverkon karsimista niin, että syntyy pysyvää säästöä sekä henkilöstö- että tilakustannuksista. Lähikirjastoissa työskentelee 2-3 työntekijää kutakin kirjastoa kohden. Työntekijät kiertävät useissa saman tiimin kirjastoissa. Yhden lähikirjaston lakkauttamisella, joka mahdollistaisi 2

henkilötyövuoden vähentämisen eläköitymisen myötä, saataisiin säästöä n. 250 000 euroa.

Tarkastelun kohteena ovat Mukkulan, Launeen ja Kärpäsen kirjastot, koska ne eivät sijaitse jo olemassa olevien monitoimitalojen yhteydessä.

Monitoimitaloissa sijaitsevista kirjastoista luopumisesta ei syntyisi tilakustannusten säästöä, koska kyseiset tilat jäisivät koulujen kustannuksiksi.

Mukkulan kirjasto

Mukkulan kirjasto sijaitsee sosioekonomisesti haastavalla alueella ja toimii erityisesti lasten, nuorten ja ikäihmisten kohtaamispaikkana. Pääkirjasto on Mukkulan kirjastoa lähin kirjasto (kävellessä 4 km).

Launeen kirjasto

Launeen kirjasto sijaitsee kasvavalla alueella. Lähin kirjasto on Liipolan kirjastopiste (kävellessä 1,2 km), mutta välissä on korkea mäki. Liipolan kirjastopiste on pieni palvelukseksi koko Launeen kirjaston käyttäjäkuntaa. Sijainniltaan Launeen kirjastolle olisi parempi olla lähempänä kasvavaa Hennalaa ja mm. Länsiharjun koulua. Launeella asuu myös paljon ikäihmisiä ja ikääntyneiden määrä on kasvussa.

Kärpäsen kirjasto

Linnuntietä Kärpäsen kirjasto sijaitsee lähellä Jalkarannan kirjastoa (kävellessä 2,7 km), mutta välissä on Salpausselän harju korkeuseroineen. Jos Launeen kirjasto siirtyisi lähemmäs Hennalaan, matka pysyisi suunnilleen samana ja myös korkeusero säilyisi. Kärpäsen kirjaston alueella asuu paljon ikäihmisiä.

Kirjastolaki edellyttää asukkaiden kuulemista kirjastoon liittyvissä merkittävissä päätöksissä. Aukastilaisuudet järjestettiin Mukkulassa 28.8., Launeella 19.9. ja Kärpäsessä 3.10. Aukkailla oli myös mahdollisuus jättää kirjallista palautetta ja kirjastojen lähellä sijaitsevilta kouluilta ja päiväkodeilta kysyttiin lähikirjaston merkityksestä. Lähikirjastot tekevät merkittävää yhteistyötä lukemisen edistämässä sekä monilukutaidon tukemisessa alueensa koulujen ja päiväkotien kanssa.

Aukastilaisuuksissa nousivat esiin lähikirjaston sijainnin merkitys erityisesti lapsille ja ikääntyneille. Myös kirjaston merkitys alueen kohtaamispaikkana on monelle tärkeä. Monella asiakkaalla kirjaston käyttö vähenisi lähikirjaston lakatessa taloudellisista syistä tai kulkuvaikeuksien vuoksi. Lapsille lähikirjasto tarjoaa mahdollisuuden itsenäiseen asiointiin tai vierailuun päiväkodin tai koulun kanssa.

Lähikirjastot tukevat omalla toiminnallaan useita strategian tavoitteita. Ne tukevat osaamisen kehittymistä monin tavoin, mm. lukutaitoa tukemalla sekä tarjoamalla aineistoja elinikäiseen oppimiseen. Lähikirjastot ovat myös suosittuja opiskelu- ja työskentelypaikkoja niin opiskelijoille kuin yrittäjille. Kirjastoilla on myös suuri vaikutus asuinalueen elävyyteen ja ne luovat ympärilleen osallisuutta ja kohtaamisen paikkoja alueen asukkaille. Kirjaston tilat tuovat ihmisiä yhteen ja tarjoavat mahdollisuuden kaikenikäisten kohtaamiseen. Kirjasto koetaan aidosti kuntalaisten omaksi tilaksi.

Vaihtoehtojen tarkastelu

1. Kirjastot pysyvät ennallaan ja tarvittavat tilainvestoinnit tehdään
2. Launeen kirjaston lakkauttaminen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

3. Launeen kirjaston siirtäminen Hennalan suunnalle ja Kärpäsen kirjaston lakkauttaminen

4. Mukkulan kirjaston lakkauttaminen

5. Mukkulan kirjaston siirtäminen monitoimitaloa edullisempiin tiloihin

Vaihtoehtoista on tehty vaikutusten ennakoarviointi, joka löytyy päätöspykälän liitteistä. Liitteenä on myös kuntalaiskuulemisten tulosten koonti sekä alueiden päiväkotien ja koulujen lausuntoja.

Päätös tulevasta kirjastoverkosta tulee tehdä syksyn 2024 aikana, sillä Mukkulan ja Launeen kirjastojen osalta tilakysymykset on ratkaistava mahdollisimman pian. Jos Mukkulan kirjasto jatkaa toimintaansa, sen tulee joko tulla osaksi rakentuvaa Mukkulan monitoimitaloa tai vaihtoehtoisesti löytää joku toinen sijainti nykyisestä väistötilasta luovuttaessa. Launeen kirjasto tarvitsee myös pikaisesti uudet tilat nykyisen rakennuksen huonon kunnon vuoksi, jos sen toiminta jatkuu. Kärpäsen kirjaston nykyinen vuokrasopimus on voimassa vuoden 2028 loppuun, jonka jälkeen sen lakkautus olisi mahdollinen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote:

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

74 Liikuntapalveluiden vuosiavustukset vuonna 2024

1124/02.02.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntajohtaja Aleksi Nyström, p. 044 483 1794

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää myöntää avustuksia lahtelaisille urheiluseuroille määräaikaan anomuksensa jättäneille ja liitetietojaan myöhemmin täydentäneille seuroille seuraavasti:

Lahden Kortteliliiga ry, 8 650 euroa

LCS Panthers ry, 6 500 euroa

FC Kuusysi ry, 10 000 euroa

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Avustushausta kerrottiin kaupungin lahti.fi/avustukset -verkkosivuilla.

Vuosiavustusten hakuaika oli 1.–2.4.2024 klo 15 mennessä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Liikunta- ja urheiluseurojen toiminnan määrää, laatua ja laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon mm. seuran jäsenmäärä, toimipisteiden lukumäärä ja alueellinen jakauma sekä toiminnan monipuolisuus.

Yhteiskunnallisen merkityksen arvioinnissa tulee ottaa huomioon seuran työ kaupunkilaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisäämisen alueilla. Erityisenä arviointiperusteena otetaan huomioon toiminnan laajuus, seuran lapsi- ja nuorisotoiminta, merkitys lahtelaisessa liikuntaelämässä ja liikkumattomuuden ehkäisemiseen panostettu työ.

Kaupungin myöntämien avustusten ja lautakuntakäsittelyn ehtona on, että avustuksen saaja esittää selvityksen edellisen kerran saamansa kaupungin avustuksen käytöstä, mikäli myönnetty avustus on ollut 5 000 € tai enemmän. Selvityksenä hyväksytään jäljennös ko. avustusvuoden tuloslaskelmasta, taseesta, tilintarkastus- tai toiminnantarkastuskertomuksesta ja toimintakertomuksesta.

Avustuksen saaja sitoutuu palauttamaan avustuksen siltä osin, kuin sitä ei ole käytetty avustusanomuksessa esitettyyn tarkoitukseen.

Käsittelyyn voidaan ottaa määräaikaan 2.4.2024 klo 15:een mennessä hakemuksensa jättäneet lahtelaiset urheiluseurat.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: avustusten hakijat, laskutustiimi

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

75

Avustuksen myöntäminen Etelä-Suomen ESKOT ry:n Lahden klubitalon toimintaan
vuodelle 2025

4221/02.02.00.02/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, p. 050 398 7621

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää hyväksyä Etelä-Suomen Klubitalot ESKOT ry:n avustushakemuksen, jossa haetaan Lahden Klubitalolle 50 000 euroa toiminta-avustusta vuodelle 2025. 50 000 euron avustus maksetaan jäämistövaroista (30 000€) sekä osallisuuden ja hyvinvoinnin palveluyksikön avustuspäärahasta (20 000€).

Perusteluosa

Etelä-Suomen Klubitalot ESKOT ry on toimittanut Lahden kaupungille avustushakemuksen, jossa haetaan Lahden Klubitalolle 50 000 euroa toiminta-avustusta vuodelle 2025. Lahden Klubitalo on toiminut alueella 23 vuotta. Vuonna 2025 vietetään suomalaisen klubitalotoiminnan 30-vuotisjuhlaa. Suomen Klubitalojen verkostoon kuuluu 23 taloa eri puolella Suomea. Vuonna 2024 syyskuun loppuun mennessä Lahden klubitalon

jäsenmäärä oli 310. Vuoden aikana toimintaan osallistuneita on ollut 118, joista 117 on lahtelaisia.

Lahden klubitalon tehtävänä on vahvistaa mielenterveyskuntoutujien asemaa, oikeuksia, osallisuutta ja toimintamahdollisuuksia sekä työllistymistä ja opintoihin hakeutumista. Toimintaan osallistuminen edistää toipumista, toimintakykyä sekä mahdollistaa uusien taitojen oppimista. Klubitalotoiminta perustuu työ- ja oppimispäivään. Päivä Klubitalolla vastaa tavanomaisen työpaikan työpäivän rakennetta työaikoineen ja kahvi- ja lounastaukoineen. Klubitalo tarjoaa jäsenille mielekkäitä työtehtäviä ja mahdollisuuden oman päivä- ja viikkorytmin rakentamiseen sekä sosiaalisiin suhteisiin. Talossa toimii toimistoyksikkö, opinto- ja työyksikkö sekä kahvilatoiminta.

Lahden Klubitalon toiminta on osa kaupungissa tehtävää hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä. Lahden Klubitalon toimintaa on rahoitettu sekä kaupungin että Päijät-Hämeen hyvinvointialueen taholta, mikä on osaltaan vaikuttanut myös sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) avustuksen saamiseen. Toimintaa seurataan säännöllisissä ohjausryhmän kokouksissa, joissa on Lahden kaupungin ja hyvinvointialueen edustajat. Lahden kaupungin rahoitusosuus (50 000 euroa) voidaan maksaa kaupungin jäämistövaroista sekä osallisuuden ja hyvinvoinnin palveluyksikön avustuspäärahoista.

Lahden Klubitalon painopistealueita vuodelle 2025

Jäsenhankinta. Uusia jäseniä tavoitellaan mm. keväällä 2025 järjestettävässä mielenhyvinvoinnin ”On ok, ettei aina ole ok - tapahtumassa”, joka toteutetaan yhteistyössä muiden järjestöjen ja nuorten vapaaehtoisten kanssa. Klubitalon työ- ja oppimispäivän sisältöjä

kehitetään ja monipuolistetaan, jotta erityisesti uudet jäsenet kiinnittyisivät helpommin Klubitalon toimintaan.

Viestintä, markkinointi ja tunnettavuuden lisääminen. Työllisyyden kuntakokeilusta on talolle jo aikaisemmin ohjattu työkokeilijoita harjoitteluun ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selvittämiseksi tai työmarkkinoille paluun tukemiseksi. Maahanmuuttajia on autettu vahvistamaan kielitaitoaan yhteistyössä koulutusta järjestävien tahojen kanssa, jotta heidän mahdollisuutensa työmarkkinoille pääsyyn paranevat. Vuonna 2025 jatketaan tiivistä yhteistyötä TE- palveluiden, eri yhdistysten, Lahden kaupungin, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen, Kelan, etsivän nuorisotyön, nuorten työ- ja valmennuspalveluiden sekä muiden työllistymistä edistäviä toimijoiden kanssa.

Työelämätaitojen ja opiskeluvälineiden kehittäminen. Klubitalolla harjoitellaan ansioluettelon ja työhakemusten tekemistä ja työhaastatteluihin valmistautumista sekä tehdään työpaikalla toimimisen simulaatioharjoitteluja ennen varsinaiselle työpaikalle siirtymistä. Opiskeluvälineitä kehitetään itseohjautuvuuden ja aikatauluttamisen näkökulmista sekä harjoitellaan pääsykokeisiin valmistautumista.

Yhteenveto

Psyykkisestä sairaudesta kuntoutuminen on usein vuosia kestävä prosessi, jossa pääpaino ei ole enää sairauden oireissa, vaan niissä seurauksissa, joita sairaus on aiheuttanut. Heikentynyt sosiaalinen osallisuus on tyypillinen seuraus psyykkisestä sairaudesta. Klubitalotoiminnan ytimessä on jäsenten osallisuuden vahvistaminen. Investointi ihmisten osallisuuteen on samalla investoimista hyvinvointiin, terveyteen ja työkykyyn. Tämän investoinnin

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

toteuttaminen mielenterveyden pulmista kärsivien henkilöiden
kohderyhmälle on Klubitalojen perustehtävä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Etelä-Suomen ESKOT ry/ Kaiju Yrttiaho, Lahden klubitalo/ Theresa
Havana, Päivi Pitkänen, Pia Haverinen, rahatoimi@lahti.fi, Jenny Kaltto,
Sanna Laitinen, Paula Ikonen, Maikki Suhonen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

76

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Lautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 6.9. -
3.10.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

77
Muut asiat

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Toimielin merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 09.10.2024

78

Perillisittä kuolleen kuolinpesän omaisuuden haku Lahden kaupungille (salainen)

4219/02.04.00.00/2024

Asia käsitellään salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 § 1 momentin kohta 23.